

Dr. Laima Budzinauskienė

Muzikologė, humanitarinių mokslų daktarė. Lietuvos kultūros tyrimų instituto mokslo darbuotoja, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Muzikos istorijos katedros vedėja, docentė. Publikuoja straipsnius Lietuvos ir užsienio mokslo spaudoje, dalyvauja nacionalinėse ir tarptautinėse konferencijose Lietuvoje bei užsienyje. Žurnalo „Ars&Praxis“ (LMTA) vyr. redaktoriaus pavaduotoja. Leidinių „Mykolas Kleopas Oginskis. Sielos ir minčių tėvynė – Lietuva“ (2015), „Tyliu balsu. Muzikologė Jūratė Gustaitė“ (2015), „Nespalvoto portreto spalvos. Muzikologas Adeodatas Tauragis“ (2017), „Jūratė Marija Trilupaitienė. Bibliografija“ (2018) autorė ir sudarytoja.

Atlygis XIX a. bažnyčios muzikui: tarp galimybių ir būtinybių

XIX amžius Europoje savaip įtakojo bažnytinės muzikos raidą: įvairiose valstybėse atsirado draugijų, kurios rūpinosi bažnyčioje skambančiu repertuaru, skatino tirti senosios bažnytinės muzikos šaltinius, atsisukti į grigališkąjį choralą. Aptariamo amžiaus viduryje Apaštalų Sostas išleido dokumentų, vis pakartotinai įsakmiai reglamentuojančių muziką ir muzikavimą apeigų metu. Vyskupams buvo įsakyta steigti ir stiprinti esamas muzikos mokyklas, vyskupijose sudaryti repertuaro, muzikos atlikimo ir rūpinimosi muzikais komisijas. Bažnytinių kapelų narių algų dydis priklausė nuo darbo kolektyve trukmės ir profesionalumo, todėl patys geriausi muzikai kartais gaudavo net tiek, kiek kapelos vadovas. Pastarasis, kas ketvirtį iš bažnyčios vyresniųjų gaudavęs tam tikrą pinigų sumą, skirtą algoms, ją paskirstydavo savo nuožiūra, atsižvelgdamas į instrumentalistų darbo intensyvumą bei kokybę. Chorų nariams buvo mokamas vienodo dydžio atlygis, o vargonininko alga priklausė nuo mišių skaičiaus. Mažiausią atlygį gaudavo grigališkojo choralo giedotojai. Dažnai su muzikantais būdavo atsiskaitoma maisto produktais, žvakėmis, drabužiais, avalyne, pirkdavo jiems samanę, degtinę, riestainius, alų, medų ir pan. Kai kurios bažnytinės kapelos net turėdavo muzikams skirtą virėją, gaminantį pusryčius ir pietus. Deja, bažnytinių kapelų muzikų finansinė situacija ypač pablogėjo XIX a. pabaigoje.

The payment for a church musician in the 19th century: between possibilities and necessities

The 19th century in Europe had its own kind of an impact on the development of church music: fellowships that looked over the repertoire of music that was being played in churches and encouraged researching sources of the old church music, as well as the Gregorian chant, started emerging in many different countries. In the middle of the said century, the Holy See released documents which repeatedly and strictly regulated music and

the music that was being played during masses. The bishops were ordered to establish new music schools and reinforce the existing ones, as well as form committees of repertoire, musical performance and looking after musicians in dioceses. The salary of the members of the church chapels depended on how long the members had been working and on the level of professionalism. Sometimes the best musicians earned as much as the chapel leader. The leader, who received a certain amount of money to be spent on salaries from the higher-ups of the church every quarter of the year, distributed it on his own accord, taking into the account the intensity and quality of the work by the instrumentalists. The members of the choir each received the same amount of money and the salary of the organist depended on the number of masses. The members of the Gregorian chant received the smallest salaries. Often the musicians were paid in food products, candles, clothes, footwear, vodka, beer, honey, etc. Some church chapels even had a cook who specifically prepared breakfast and lunch for the musicians. Unfortunately, at the end of the 19th century the financial situation of church chapels got much worse.